

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sf@regeringskansliet.se
catharina.buhrgard@regeringskansliet.se

YTTRANDE

Yttrande avseende remiss Betänkande av Utredningen om digitalisering mot felaktiga utbetalningar i socialförsäkring SOU 2025:108

Statistiska centralbyrån (SCB) tillstyrker förslagen i utredningen om att ge Pensionsmyndigheten i uppdrag att utreda förutsättningarna för att schablonisera beräkning av bostadskostnader inom bostadstillägg för pensionärer, att ge Försäkringskassan i uppdrag att utveckla sitt arbete med att använda data, det som utredningen kallar "datalyft" samt att ge Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten bättre förutsättningar att behandla personuppgifter och göra dataanalyser för att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar.

SCB svarar på remissen med utgångspunkt i hur förslagen i betänkandet bedöms påverka styrning av myndigheten, myndighetens huvuduppdrag att producera statistik och samordna systemet för den officiella statistiken samt de kunskaper myndigheten har inom de områden den ansvarar för att producera officiell statistik.

Skälen för att SCB tillstyrker förslagen beskrivna i avsnitt 5.5.6, i avsnitt 7.6 samt i avsnitt 8 är att utbetalningar från välfärdssystemet nyttjas för att framställa statistik inom flera områden i statistiksystemet. Förslagen är avsedda att bland annat bidra till att i högre grad säkerställa korrekta utbetalningar vilket kommer förbättra kvaliteten av den officiella statistiken.

SCB vill uppmärksamma regeringen på att myndigheten har ett pågående regeringsuppdrag under 2025–2027, som handlar om att samla in uppgifter om frånvaron i grundskolan och schemadata direkt från systemleverantörer. Erfarenhet från utredningen hittills gör att SCB ser mycket stora utmaningar att få ett nationellt frånvaroregister på plats till den 1 juli 2028. SCB delar utredningens uppfattning, beskrivet i avsnitt 9.2.6, att Skolverket i dess förberedelsearbete bör inhämta information om och utnyttja de erfarenheter som framkommit i *Förutsättningar för att samla in nya skoldata från systemleverantörer*, Dnr A2023/1960 samt *Insamling av nya skoldata från systemleverantörer*, Dnr SCB2025/302. SCB delar också utredningens bedömning, beskrivet i avsnitt 9.4.3, att det inte är lämpligt att placera registret hos SCB då behovet är betydligt mer omfattande än enbart statistik. SCB delar även utredningens uppfattning, beskrivet i avsnitt 9.4.11, att det finns betydande samhällsnyttor i att göra statistik över skolfrånvaro tillgänglig. Uppgifter om elevers närvaro och frånvaro kan dessutom få stort värde för både analys- och forskningsändamål.

SCB vill ytterligare uppmärksamma regeringen om att behovet av att kunna hämta data från tredje part, särskilt systemleverantörer, återkommer i flera olika sammanhang inom statistikproduktionen. I avsnitt 5.7 i utredningen analyseras förutsättningar för ett register över bostadskostnader och där man i avsnitt 5.7.6 gör bedömningen att nyttorna inte står i proportion till de betydande kostnader som ett sådant register skulle medföra. I december 2025 återskärade SCB från regeringsuppdraget att utreda *Förutsättningarna för att upprätta en hyresdatabas* Dnr A2024/209. SCB drar samma slutsatser som utredningen, d.v.s. att det skulle bli för dyrt, i förhållande till nyttan, att upprätta ett register över hyreslägenheter där uppgifterna hämtas direkt från fastighetsägarna. Att däremot hämta uppgifterna från systemleverantörer skulle vara betydligt mer resurseffektivt. Ytterligare ett exempel är insamling av uppgifter från lönesystem där uppgiftslämnaren själv tar ut rapporter från systemen för att skicka till SCB:s undersökningar. Det vore mer effektivt om systemleverantören kunde skicka dessa rapporter direkt till SCB. I båda exemplen skulle insamling av data direkt från systemleverantören bidra till lägre uppgiftslämnarbidrä och vara ett mer samhällsekonomiskt alternativ. SCB konstaterar dock att nuvarande lagstiftning försvårar datainsamling från tredje part och anser därför att frågan behöver uppmärksammas och hanteras vidare av lämplig instans.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Eva-Lo Ighe i närvaro av biträdande generaldirektör Magnus Sjöström, avdelningschef Anna Elvull samt handläggare Sara Ekmark, föredragande.

SCB, Statistiska centralbyrån

Eva-Lo Ighe

Sara Ekmark

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat med Addo Sign säkra digitala signatur.
Undertecknarens identitet registreras fysiskt i det elektroniska PDF-dokumentet och visas nedan.
Alla tider anges i koordinerad universell tid (Coordinated Universal Time, UTC).

Undertecknare

 	
SARA VIKTORIA EKMARK qTpK3fn2/8P40bnnXLiwjg 2026-02-24 08:42:50Z	EVA-LO IGHE Generaldirektör yLS3n2+N3TnTHQiBvDiHHA 2026-02-24 09:56:18Z

Dokument i försändelsen

Remiss Datalyft - Remissvar_utkast2.pdfSHA256: 6a1f581c1d38bf7edc2896ade0d7b54696b9c29c934bd4e7e09a69f38831cc13

Addo Sign ID-nummer: 71dec13-99a7-4a3c-9c83-faa8305dcb1f

Dokumentet signeras digitalt med den säkra signeringstjänsten Addo Sign. Signaturbeviset i dokumentet säkras och valideras med det matematiska hashvärdet för originaldokumentet.

Dokumentet är låst för ändringar och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. Alla kryptografiska signeringsbevis är inbäddade i PDF-dokumentet ifall de ska användas för validering i framtiden.

Hur man verifierar dokumentets äkthet

Dokumentet är skyddat med ett Adobe CDS-certifikat. När dokumentet öppnas i Adobe Reader ser det ut att vara signerat genom Addo Sign signeringstjänst.